

1. ΠΡΟΕΔΡΙΑ EUROGROUP ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 01/12/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 01/12/2025

Σελίδα: 14

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Προεδρία Eurogroup και η Ελλάδα του εκσυγχρονισμού

Ο Έλληνας υπουργός Εθνικής Οικονομίας Κύρ. Πιερρακάκης είναι από τους ισχυρούς υποψήφιους για την προεδρία του Eurogroup. Αδιανόπτο μόλις λίγα χρόνια πριν. Δείγμα ότι η χώρα έπαψε να είναι «το μαύρο πρόβατο» της ΕΕ, θεωρείται χώρα εκσυγχρονισμού. Επιστρέφει από την άποψη αυτή στην εποχή Σημίτη όταν λόγω εκσυγχρονιστικής σοβαρότητας μπορούσε να διεκδικήσει υψηλές θέσεις στην ΕΕ (Α. Παπαδήμος, Ν. Διαμαντούρος, Β. Σκουρής). Αλλά ένα κύριο χαρακτηριστικό της σημερινής Ένωσης είναι ότι έπαψε στο σύνολό της να είναι πρότυπο εκσυγχρονισμού. Από τη γέννηση του νεοελληνικού κράτους η Ευρώπη αποτελούσε το πρότυπο το οποίο ήθελε να αντιγράψει η Ελλάδα, να γίνει Ευρώπη στη συγκρότηση του πολιτικού συστήματος, θεσμών και διαδικασιών ως δημοκρατίας, αλλά και στην οργάνωση της οικονομίας και κοινωνίας χωρίς όμως να αλλοιώσει την πολιτική της ταυτότητα και ιδιοπροσωπία της. Αν και σε ορισμένες εκφάνσεις του εθνικού βίου ήταν πολύ μπροστά από την Ευρώπη (όπως έδειξε ο γνωστός ιστορικός Μαρκ Μαζάουερ). Μετά τη Μεταπολίτευση και ειδικότερα με την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα/Ένωση, θεμελιώδης στόχος της χώρας ήταν ο εκσυγχρονισμός ο οποίος προσέλαβε τον χαρακτήρα του εξευρωπαϊσμού (Europeanization). Η σύγκλιση δηλαδή με την Κοινότητα/Ένωση όχι μόνο σε οικονομικούς όρους αλλά και σε πολιτικούς (εκδημοκρατισμός), κοινωνικούς (ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών), εναρμόνιση της εξωτερικής πολιτικής στην αρχή με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνεργασία (ΕΠΣ) και αργότερα με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική (ΚΕΠΠΑ). Η Ελλάδα μπορούσε την περίοδο αυτή να προσβλέπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως «πρότυπο εκσυγχρονισμού», οικονομικού και πολιτικού, καθώς η ίδια η Ένωση ήταν μια λίγο-πολύ προηγμένη πολιτική οντότητα υψηλής δημοκρατικής συγκρότησης και οικονομικής απόδοσης. Μετά τη μεγάλη διεύρυνση του 2004 με δέκα χώρες από την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, Κύπρο και Μάλτα και μια σειρά από κρίσεις κ.λπ., η Ευρωπαϊκή Ένωση έχασε την ομοιογένειά της τόσο σε πολιτικούς όσο και οικονομικούς όρους. Σήμερα και με 27 κράτη-μέλη, αποτελεί έναν ετερόκλητο χώρο με αυταρχικές κυβερνήσεις (Ουγγαρία, Σλοβακία), με κράτη-μέλη στα οποία κυριαρχεί η αντι-δημοκρατική Ακροδεξιά (Ιταλία κ.ά.), με χώρες διαφορετικού προσανατολισμού στην εξωτερική πολιτική (φιλο-ατλαντικές, φιλο-ρωσικές κ.λπ.) και γενικά με χώρες όπου το κράτος δικαίου, θεμελιώδη δικαιώματα και γενικώς η δημοκρατία κάθε άλλο παρά αποτελούν πρότυπο για αντιγραφή. Ως αποτέλεσμα η Ελλάδα έπαψε να έχει ένα «πρότυπο εκσυγχρονισμού» για αντιγραφή. Θα μπορούσε να υποστηρίξει κάποιος ότι η Ελλάδα δεν χρειάζεται πλέον ένα εξωτερικό πρότυπο ως αναπτυσσόμενη χώρα. Παρά ταύτα εάν επρόκειτο να αναζητήσει ένα πρότυπο, η Ιρλανδία θα ήταν ένα καλό παράδειγμα εάν δεν ήταν βέβαια μια τόσο ξεχωριστή περίπτωση χώρας (ουδέτερη, εκτός ΝΑΤΟ και με σχεδόν μηδενικά εθνικά προβλήματα εξωτερικής πολιτικής κ.λπ.). Ετσι η Ελλάδα θα πρέπει να προχωρήσει πλέον χωρίς πρότυπα στοχεύοντας στη βελτίωση των δεικτών ΕΕ στους οποίους καταλαμβάνει τις τελευταίες θέσεις. Αθροιστικά θα συγκροτούσαν ισχυρή διαδικασία εκσυγχρονισμού με κύριο στόχο να συμπεριληφθεί ανάμεσα στις δέκα πρώτες χώρες σε ποιότητα ζωής με ευτυχιμένους κατοίκους, υψηλή ποιότητα δημοκρατίας χωρίς διαφθορά.

Οταν άλλες χώρες της ΕΕ με δυσμενέστερες γεωγραφικές και άλλες συνθήκες μπορούν να καταγράψουν υψηλούς δείκτες ευτυχίας, προφανώς μπορεί και η Ελλάδα. Εκτός εάν το ξεχωριστό πρόβλημα εξωτερικής απειλής που αντιμετωπίζει και δεν έχει καμία άλλη χώρα της ΕΕ στη μορφή αυτή την εμποδίζει για κάτι τέτοιο...

Ο Π.Κ. Ιωακείμης είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), πρώην πρεσβευτής - σύμβουλος του ΥΠΕΣ και μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ